

Leeswijzer

Algemeen

Het jaarverslag en de jaarrekening zijn in eerste instantie bedoeld om aan uw raad verantwoording af te leggen. Primaire doelgroep van dit jaarverslag is uw gemeenteraad. In het verslag gaan we in op de belangrijkste beleids- en financiële resultaten in relatie tot de voornemens, zoals we die in de programmabegroting hebben verwoord. Daarnaast is het verslag bedoeld om Capellenaren, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere overheden, waaronder de provincie Zuid-Holland, inzicht te geven in de beleidsprestaties en de financiële prestaties over 2019.

Planning en control documenten vanaf 2013 zijn voor raadsleden digitaal te terug te vinden op de iPad, onder 'raad/openbaar/ begrotingscyclus'. Voor Capellenaren en overige belangstellenden zijn de jaarstukken 2019 te vinden op de site capelleaandenijssel.begrotingsapp.nl.

De financiële ontwikkelingen staan per programma toegelicht. Daarbij is onderscheid gemaakt in:

- Het saldo van baten en lasten;
- Het gerealiseerd resultaat (saldo van baten en lasten gecorrigeerd met de mutaties in de reserves).

In 2019 kennen wij voor de raad en het college de volgende documenten:

Raad	College
Programmabegroting	Taakveldenraming
Voorjaarsnota	
Najaarsnota	
Programmaverantwoording (jaarverslag en jaarrekening)	Taakveldenrekening

De informatie aan uw raad is op het niveau van de programma's en voor het college op het niveau van de taakvelden. De jaarstukken van onze gemeente bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording, financiële verantwoording en de verplichte paragrafen. De balans met toelichting en het overzicht met baten en lasten met toelichting staan in de jaarrekening.

Alle in dit jaarverslag genoemde bedragen zijn x € 1.000, tenzij anders aangegeven. In de tabellen kunnen afrondingsverschillen ontstaan.

Waar in de tekst geschreven staat 'u' of 'uw' mag u ervan uitgaan dat de gemeenteraad wordt bedoeld.

Wat staat er in het jaarverslag?

Programmaverantwoording

De programmaverantwoording in het jaarverslag kent de volgende 9 programma's:

- Programma 0 Bestuur en Ondersteuning
- Programma 1 Integrale Veiligheid en Openbare Orde
- Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat
- Programma 3 Economie
- Programma 4 Onderwijs
- Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie
 - Deelprogramma 5A Vrijtijdsbesteding (Sport en Cultuur)
 - Deelprogramma 5B Openbaar Groen en (openlucht) recreatie
- Programma 6 Sociaal Domein
 - Deelprogramma 6A Sociale Infrastructuur
 - Deelprogramma 6B Werk en Inkomen (Participatiewet)

- Deelprogramma 6cWet maatschappelijke Ondersteuning
- Deelprogramma 6D Jeugdhulp
- Programma 7 Volksgezondheid en milieu
- Programma 8 Stadsontwikkeling*

* *Programma 8 heet landelijk VHROSV: Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing.*

Het autorisatieniveau van de gemeenteraad voor de budgetten bevindt zich op de niveaus van de programma's, behalve binnen programma's 5 en 6. Hier bevindt het niveau zich op de deelprogramma's. Er zijn met andere woorden 13 autorisatieniveaus: 0 t/m 4, 5A, 5B, 6A, 6B, 6C, 6D, 7 en 8. Ieder programma bestaat uit onderstaande onderdelen:

- In de **missie** staat de overkoepelende programmadoelstelling. De missie laat zien waar het programma over gaat. De missie is gelijk aan de missie in de Programmabegroting 2019;
- Onder **Wat willen we bereiken** (doelstellingen) en **Wat hebben we gedaan** (prestaties/activiteiten) wordt antwoord gegeven op de vragen "Hebben we bereikt wat we hadden beoogd?" en "Hebben we gedaan wat we zouden doen?" Bij de eerste W-vraag geven we antwoord op de vraag welk maatschappelijk effect (of algemene beleidsdoelstelling) wij met het betreffende programma voor de gemeente willen bereiken. Dit is het domein van de raad. Bij de tweede W-vraag geven we antwoord op de vraag of we de specifieke prestaties voor dat begrotingsjaar en de bijdragen aan de doelstellingen hebben gerealiseerd. Het jaarverslag vermeldt de voortgang van de prestaties uit de doelenboom. Per programma geven we met voortgangsindicatoren in de kleuren grijs, groen, oranje en rood weer wat de status is van de verschillende prestaties die horen bij de beoogde doelstellingen. Per prestatie wordt via de zogenoemde "stoplicht- of dashboard methode" de stand van zaken gemeld en waar nodig en zinvol van een korte toelichting voorzien. De prestaties die in de Voorjaarsnota 2019 of Najaarsnota 2019 al rood of groen waren, worden in de programmaverantwoording nogmaals getoond. Hierdoor krijgt uw raad een totaalbeeld over de doelstellingen van het betreffende programma. gedurende het jaar.

Grijs / geen kleur = loopt volgens planning = doorlopend

Groen = gerealiseerd

Oranje = niet (geheel) in 2019 uitgevoerd

Rood = niet gerealiseerd

- De **landelijke indicatoren** zijn vanuit het BBV voorgeschreven indicatoren over de verschillende beleidsterreinen. Alle landelijke indicatoren, behalve die in programma 0, zijn afkomstig uit landelijke databases via waarstaatjegemeente. Wij zijn afhankelijk van de actualiteit van deze cijfers en hebben hier geen invloed op. De gegevens van begin mei 2020 zijn opgenomen. Op de site www.waarstaatjegemeente.nl is een vergelijking met andere gemeenten mogelijk. We hebben de indicatoren in een grafiek weergegeven;
- De **Capelse beleidsindicatoren** geven, net als de landelijke indicatoren, een beeld van de reeds gerealiseerde en na te streven prestaties en effecten op de beleidsvelden. Dit zijn echter 'Capelse' indicatoren, omdat ze niet landelijk voorgeschreven zijn. Voor de beleidsindicatoren geven we de stand van zaken van 31 december 2019 weer;
- De **kaderstellende beleidsnota's** zijn alle beleidsstukken die bij dit programma horen en vastgesteld zijn door de gemeenteraad. Deze nota's zijn openbaar en op internet te vinden. Waar mogelijk zijn ze ook gerubriceerd naar de verschillende taakvelden;
- De BBV schrijft voor dat we de betrokkenheid van **verbonden partijen** op een programma inzichtelijk maken. De volledige informatie over verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen;
- In de **ontwikkelingen** wordt een korte beschrijving gegeven van de context, de achtergronden en de actuele ontwikkelingen die binnen het programma spelen;
- **Wat heeft het gekost?** Bij de derde W-vraag geven we antwoord op de vraag of de door de raad de voor het programma benodigde financiële middelen volledig zijn besteed.

Per programma geven we de realisatie voor het jaar 2019: het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerd resultaat. Wij hanteren

daarvoor dezelfde vorm als in de Programmabegroting 2019:

- de oorspronkelijk geraamde lasten en baten;
 - de eventuele wijzigingen daarop;
 - de lasten en baten na wijziging;
 - de werkelijke lasten en baten.
- **Grafische voorstelling van lasten en baten** geeft een weergave van lasten en baten in grafiekvorm weer;
 - **Analyse van het verschil.** Substantiële verschillen tussen de geraamde en werkelijke bedragen hebben we in een analyse verklaard. Een gedetailleerde toelichting op de verschillen per taakveld staat in de taakveldenrekening;
 - Het onderdeel **Incidentele baten en lasten** betreft bedragen die geen onderdeel zijn van regulier budget en zich gedurende een periode van maximaal 3 jaar voordoen. Bijvoorbeeld een eenmalige extra legesopbrengst vanwege een groot en bijzonder project of een winst dan wel verlies in het grondbedrijf. Een afwijking op een structureel budget is geen incidentele baat of last. De grijs gemarkeerde velden zijn de incidentele mutaties in de reserves.
 - **Structurele mutaties reserves.** Mutaties in reserves worden in eerste instantie gezien als incidentele mutaties, tenzij het gaat om reserves die dienen ter dekking van structurele lasten, bijvoorbeeld dekkingsreserves ter dekking van kapitaallasten en onttrekkingen uit een bestemmingsreserve gedurende minimaal 3 jaar met het doel het dekken van structurele lasten.

Financiële verantwoording

De Financiële verantwoording bevat:

- Overzicht baten en lasten;
- Algemene dekkingsmiddelen;
- Post onvoorzien;
- EMU-saldo;
- Kasstroomoverzicht;
- Rekeningresultaat;
- Incidentele baten en lasten inclusief toelichting;
- Structurele mutaties reserves;
- Reserves en voorzieningen;
- Vennootschapsbelasting.

Wat staat er in de paragrafen?

De paragrafen zijn een belangrijk element in de verantwoording. De paragrafen geven een 'dwarsdoorsnede' van de jaarstukken, gezien vanuit een bepaald perspectief. De paragrafen vormen de kaders die de gemeenteraad voor het college stelt voor het beheer en de uitvoering van het beleid (en de begroting). De Raad heeft hiermee instrumenten in handen om de hoofdlijnen van de uitvoering te controleren. De mate waarin onderwerpen zowel in een paragraaf als in een programma terugkomen, hangt ook af van het politieke gewicht dat het onderwerp heeft in het programma. We hebben de onderstaande paragrafen opgenomen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering;
- Verbonden partijen;
- Grondbeleid;
- Lokale heffingen;

- Interbestuurlijk toezicht.

Wat staat er in de jaarrekening?

In de jaarrekening zijn de volgende onderdelen opgenomen:

- Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling;
- Balans per 31 december 2019;
- Overzicht van baten en lasten;
- Verantwoordingsinformatie Single Information Single Audit (Sisa);
- Overzicht van gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

Wat staat er in de bijlagen?

In deze jaarstukken 2019 zijn de volgende bijlagen opgenomen:

- Kredietenoverzicht;
- Inkomende subsidies;
- Doelstellingen per taakveld.

Wat staat er in de taakveldenrekening?

De taakveldenrekening beschouwen we als de uitwerking van het jaarverslag. De taakveldenrekening is het instrument van het college, terwijl het jaarverslag door de gemeenteraad wordt vastgesteld. Elk taakveld heeft een vaste indeling met de volgende onderdelen:

- Algemene doelstelling: het beoogde effect wat wij willen bereiken met onze activiteiten;
- Activiteiten: de werkzaamheden die wij verrichten binnen dit taakveld;
- Hoeveelheidgegevens: absolute getallen of verhoudingsgetallen, die het taakveld kernachtig benoemen;
- Ontwikkelingen: ontwikkelingen die van invloed zijn op het taakveld.

Vanaf 2017 zijn wij verplicht een overzicht van gerealiseerde baten en lasten per taakveld op te nemen. Dit overzicht valt ook onder de externe accountantscontrole. Wij hebben voor onze programma-indeling vanaf de Begroting 2017 de indeling van de commissie BBV gehanteerd. In de rekening is het verdelingsprincipe waarmee de taakvelden over de programma's zijn verdeeld conform onze begroting.